

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 01/32171/13.86

2013

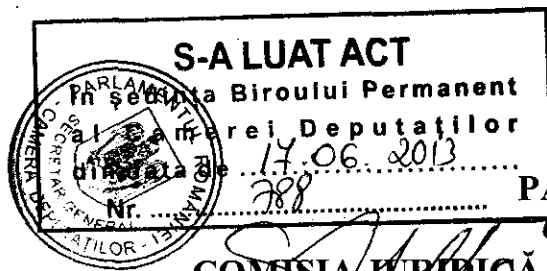
BP

[Signature]

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 789 din 14.06.2013

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA JURIDICĂ,
DE DISCIPLINĂ ȘI IMUNITĂȚI

București, 12 iunie 2013
Nr. 31/611/10 mai 2013
COM (2013)228/2013/0119(COD)

BIROULUI PERMANENT AL
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Proces – verbal

Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind promovarea liberei circulații a cetățenilor și întreprinderilor prin simplificarea acceptării anumitor documente oficiale în Uniunea Europeană și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012

În conformitate cu Hotărârea Biroului permanent al Camerei Deputaților nr. 11/2011 privind procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale Uniunii Europene, în temeiul Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale, Comisia juridică, de disciplină și imunități a fost sesizată cu *propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind promovarea liberei circulații a cetățenilor și întreprinderilor prin simplificarea acceptării anumitor documente oficiale în Uniunea Europeană și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012.*

Comisia a fost sesizată pentru examinarea respectării principiului subsidiarității.

Documentul european este unul legislativ, temeiul juridic îl constituie art. art. 21 alin. (2) și art. 114 alin. 91) TFUE, procedura legislativă este ordinară cu consultarea obligatorie a Comitetului Economic și Social European.

Propunerea de Regulament promovează posibilitatea ca cetățenii și întreprinderile Uniunii Europene să își exercite pe deplin principalele

drepturi care decurg din cetățenia și întreprinderile Uniunii Europene să își exercite pe deplin principalele drepturi care decurg din cetățenia Uniunii și din existența pieței interne. Aceasta aduce o valoare adăugată prin stabilirea de principii orizontale privind utilizarea și acceptarea documentelor oficiale între statele membre, care completează actuala legislație sectorială a Uniunii în acest domeniu, eliminând lacunele în acele domenii care rămân în prezent nereglementate de dreptul Uniunii și sprijinind inițiativele UE menite să simplifice viața cetățenilor și condițiile de afaceri pentru operatorii economici. Propunerea promovează principiul încrederii reciproce între autoritățile statelor membre, deoarece vizează îmbunătățirea cunoștințelor acestora despre documentele oficiale ale altor state membre și stimulează cooperarea administrativă între autorități.

Programul de la Stockholm pentru perioada 2010-2014 a stabilit că Uniunea ar trebui să acționeze în direcția următoarelor priorități: promovarea cetățeniei și a drepturilor fundamentale; realizarea unui spațiu european al dreptului și justiției; elaborarea unei strategii de securitate internă; sporirea eficacității și eficienței accesului în Europa pentru oamenii de afaceri, turiștii, studenții, oamenii de știință, lucrătorii, persoanele care au nevoie de protecție internațională și alte persoane având un interes legitim de a intra pe teritoriul UE; elaborarea unei politici europene cuprinzătoare privind migrația și azilul și asigurarea coerenței între dimensiunea externă a politicii Uniunii în domeniul libertății, securității și justiției și celelalte politici generale ale UE.

Propunerea stabilește un set clar de norme orizontale privind scutirea documentelor oficiale care intră sub incidența sa de obligația de legalizare sau de alte formalități similare (apostila). Aceasta prevede, de asemenea, simplificarea altor formalități referitoare la acceptarea transfrontalieră a documentelor oficiale, și anume a copiilor legalizate și a traducerilor autorizate. Pentru a putea garanta autenticitatea documentelor oficiale care circulă dintr-un stat membru în altul, propunerea de regulament introduce o cooperare administrativă eficientă și sigură bazată pe Sistemul de informare al pieței interne ("IMI") instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1024/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012.

Domeniul de aplicare al prezentei propuneri se referă la documentele oficiale eliberate de autoritățile din statele membre și având valoare probantă formală în ceea ce privește nașterea, decesul, numele, căsătoria, parteneriatul înregistrat, filiația, adopția, reședința, cetățenia, naționalitatea, bunurile imobile, statutul juridic și reprezentarea unei societăți sau a unei alte întreprinderi, drepturile de proprietate intelectuală și absența cazierului judiciar. Documentele întocmite de persoane private și documentele

eliberate de autoritățile statelor terțe sunt excluse din domeniul de aplicare al propunerii.

Propunerea nu se referă la chestiunea recunoașterii efectelor documentelor oficiale între statele membre și nici nu introduce o armonizare completă a tuturor documentelor oficiale existente în statele membre sau a situațiilor în care ele sunt necesare cetățenilor și întreprinderilor din UE în cazul operațiunilor transfrontaliere. Formularele standard multilingve ale Uniunii care trebuie instituite prin prezenta propunere nu vor produce efecte juridice în ceea ce privește recunoașterea conținutului acestora în statele membre în cazul în care vor fi prezentate. Aceste formulare standard nu vor împiedica utilizarea unor documente oficiale echivalente elaborate de autoritățile statului membru emitent. Atunci când vor fi utilizate, acestea vor avea aceeași valoare probantă formală ca și echivalentele lor naționale în ceea ce privește autenticitatea lor. Scopul lor principal va fi reducerea cerințelor de traducere care sunt încă în vigoare pentru cetățenii și întreprinderile europene.

Evaluarea respectării principiilor subsidiarității și proporționalității

Comisia Europeană a justificat respectarea celor două principii cu argumente ce țin de dimensiunea transfrontalieră a problematicii, de imposibilitatea statelor membre de a soluționa dificultățile la nivel național, în mod individual, dar și de necesitatea asigurării securității juridice și a previzibilității pentru cetățenii și operatorii economici europeni. Valoarea adăugată a propunerii constă în sporirea eficienței utilizării documentelor oficiale de către cetățenii și întreprinderile din UE, prin eliminarea formalităților administrative disproporționate și greoaie.

În privința principiului proporționalității, propunerea de regulament nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii obiectivelor propuse. Propunerea de regulament nu armonizează documentele oficiale ale statelor membre sau normele privind circulația acestora pe teritoriul UE, ci se concentrează numai pe eliminarea sau simplificarea formalităților administrative identificate, cu elementele adiacente necesare pentru a permite verificarea autenticității documentelor oficiale în cazuri de îndoieli întemeiate.

Propunerea de regulament nu extinde competențele Uniunii, Uniunea urmărește sporirea eficienței și asigurarea securității juridice, nu se are în vedere armonizarea documentelor oficiale ale statelor membre, ci numai o circulație paralelă a acestora cu scopul de a evita formalitățile administrative împovărătoare, statele membre pot verifica în continuare autenticitatea documentelor în situații îndoielnice, nu se încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Membrii Comisiei juridice, de disciplină și imunități au dezbătut *propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind promovarea liberei circulații a cetățenilor și întreprinderilor prin simplificarea acceptării anumitor documente oficiale în Uniunea Europeană și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012*, în ședința din 12 iunie 2013.

Din numărul total de 26 de membri ai Comisiei juridice, de disciplină și imunități au participat la ședință 18 deputați.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei au hotărât, cu unanimitate de voturi, că **inițiativa legislativă europeană respectă principiul subsidiarității.**

Cu ocazia dezbaterilor membrii Comisiei juridice, de disciplină și imunități au formulat următoarele **precizări și recomandări:**

În statele membre ale Uniunii Europene materia reglementată prin propunerea de Regulament suscită numeroase discuții și controverse.

Apostila este necesar sa existe. Prin aceasta se face un control de fond. În ultima perioadă de timp, toate diplomele de absolvire ale unor universități sunt avizate printr-o procedură de către Ministerul Educației Naționale și de către Ministerul Sănătății. Numai cu această avizare a celor două instituții se aplică de către instituția prefectului apostila.

După apostilare, ele sunt traduse și legalizate numai de către traducătorii autorizați de Ministerul Justiției.

Fără cele de mai sus, ele nu sunt recunoscute nicăieri. Mai mult decât atât, sunt state, precum Franța, Spania, Rusia, cu care statul român are tratate bilaterale de recunoaștere (Apostila de la Haga). Cu toate acestea, unde nu este necesară procedura mai sus menționată, și aceste state solicită recunoașterea din partea ministerului de resort prin procedura specială, apostilare și traducere oficială.

Propunerea de Regulament al Parlamentului European și Consiliului privind promovarea liberei circulații a cetățenilor și întreprinderilor prin simplificarea acceptării anumitor documente oficiale în Uniunea Europeană și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024 promovează eliminarea obstacolelor administrative din calea utilizării și acceptării transfrontaliere a unor documente oficiale, astfel încât atât cetățenii, cât și întreprinderile Uniunii Europene să își exercite pe deplin principalele drepturi care decurg din cetățenia Uniunii și din existența pieței interne.

Orice inițiativă care întărește drepturile cu privire la cetățenia europeană și care favorizează dezvoltarea pieței interne trebuie salutăată. Totuși, nu trebuie să se piardă din vedere acquis-urile primordiale ale spațiului juridic european, **precum securitatea juridică și fiabilitatea**, al căror nivel ridicat actual trebuie să fie conservat dacă **Uniunea Europeană**

dorește să rămână un spațiu de securitate și justiție și nu numai unui de libertate.

Temeiul juridic al Regulamentului – Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Este destul de greu de înțeles de ce propunerea de regulament are ca bază juridică art. 21 alin. (2) din TFUE și art. 114 din TFUE care prevede:

„Art. 114 – (1) Cu excepția cazului în care tratatele dispun altfel, dispozițiile următoare se aplică în vederea realizării obiectivelor enunțate la articolul 26. Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară și după consultarea Comitetului Economic și Social, adoptă măsurile privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre care au ca obiect instituirea și funcționarea pieței interne.

(2) Alineatul (1) nu se aplică dispozițiilor fiscale, celor privind libera circulație a persoanelor și celor privind drepturile și intereselor lucrătorilor salariați.”

Așa cum se poate observa, art. 114 nu se poate aplica dispozițiilor privind libera circulație a persoanelor.

Din acest punct de vedere s-a susținut ideea că ar trebui ca propunerea de Regulament să aibă fundament art. 81 alin. (2) din TFUE. Măsurile care sunt prevăzute la art. 81 alin. (2) din TFUE se pot extinde și la documentele publice. *Regulamentul succesiuni* are drept fundament juridic tot art. 81 alin. (2) din TFUE. Dacă o hotărâre judecătorească poate fi recunoscută într-un stat membru, altul decât cel de proveniență, cu atât mai mult poate fi recunoscut și un document administrativ.

Câmpul de aplicare al regulamentului

Art. 2 din Regulament prevede că acesta se aplică doar în ceea ce privește acceptarea documentelor oficiale care trebuie să fie prezentate autorităților din alt stat membru și nu în privința recunoașterii conținutului documentelor oficiale. Pornind de la acest principiu, art. 3 enumeră limitativ documentele oficiale care intră sub incidența regulamentului, astfel:

„... (1) documente oficiale înseamnă documentele eliberate de autoritățile unui stat membru care au valoare probantă în ceea ce privește:

- (a) nașterea;
- (b) decesul;
- (c) numele;
- (d) căsătoria și parteneriatul înregistrat;
- (e) filiația;
- (f) adopția;
- (g) reședința;

- (h) cetățenia și naționalitatea;
- (i) bunurile imobiliare;
- (j) statutul juridic și reprezentarea unei societăți sau a unei alte întreprinderi;
- (k) drepturile de proprietate intelectuală;
- (l) absența cazierului judiciar;”

Din redactarea textului nu reiese clar dacă documentele publice care au o forță probantă formală în ceea ce privește bunurile imobiliare vizate la art. 3 alin. (1) lit. I) se referă numai la extrasele de registre (Carte funciară). Sau la actele destinate a fi înscrise în Cartea Funciară, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, servitute et.. Este foarte important să se clarifice acest aspect pornind tocmai de la definiția dată de regulament „documentelor oficiale”.

O variantă ar fi inserarea unui nou alineat la art. 3 care să prevadă, în mod expres, că numai actele care se eliberează din Registrele de Carte Funciară sunt supuse prezentului Regulament. Actele care sunt înscrise în aceste registre reprezintă acorduri de voință ale părților care, pentru garantarea spațiului european de securitate și justiție, trebuie serios protejate.

De altfel, o asemenea abordare a textului (prin includerea actelor care sunt înscrise în registre) este cel puțin inadmisibilă în contextul listei limitative prevăzute la art. 3, dat fiind faptul că toate celelalte acte normative fac referire la acte care atestă starea civilă, statutul juridic sau un drept.

Copiile legalizate

Propunerea de Regulament prevede o scutire de la obligația de **legalizare a copiilor** sau de la alte formalități similare legate de acceptarea anumitor documente oficiale eliberate de către autorități ale statelor membre.

Referindu-se la copiile legalizate și documente oficiale originale, art. 5 din Regulament prevede că autoritățile *„nu vor solicita prezentarea în paralel a unui document oficial original și a copiei legalizate a acestuia de către autoritățile altor state membre”*.

Cu prilejul dezbaterilor au fost exprimate serioase rezerve cu privire la acest articol. Nu trebuie pierdut din vedere faptul că legalizarea copiei de pe un înscris nu înseamnă doar o simplă aplicare a unei ștampile/sigiliu sau semnătură.

Așa cum prevede și art. 151 alin. (7) din Legea 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, republicată, în încheierea de legalizare se atestă conformitatea copiei cu înscrisul prezentat, starea în care se află înscrisul, semnătura secretarului care a făcut colaționarea (dacă este cazul), denumirea înscrisului etc.

Prezentarea documentelor fără nici un control din partea unei autorități a statului pune grav în pericol securitatea și siguranța raporturilor juridice transfrontaliere, în condițiile liberei circulații a persoanelor în spațiul european, punând sub semnul întrebării veridicitatea copiei.

În baza actelor de stare civilă se pot naște raporturi juridice dintre cele mai diverse, care la rândul lor produc efecte juridice. În acest context se pune întrebarea ce se întâmplă cu efectele juridice deja produce în cazul în care se constată că un anumit document (solicitat într-un anumit raport juridic) este fals.

Din statisticile Poliției Române (postate pe pagina WEB) se poate ușor observa ponderea mare pe care o au infracțiunile de fals în înscrisuri.

Astfel, dintr-un total de infracțiuni de fals, numărul celor de fals în înscrisuri este covârșitor.

Anul	Fals de monedă sau de alte valori	Fals în înscrisuri	Total infracțiuni de fals
2004	372	16.537	17.046
2005	467	14.196	14.761
2006	759	15.220	16.436
2007	533	17.629	18.264
2008	380	18.686	19.206
2009	340	16.903	17.491
2010	372	14.646	15.195
2011	279	12.938	13.422
2012	1051	15.046	16.401

Se consideră că aceste date statistice ar trebui să ridice serioase semne de întrebare cu privire la posibilitatea acceptării documentelor fără nici o lată formalitate, fără un control riguros din partea autorităților statelor membre, ceea ce ar putea să creeze condiții favorabile pentru producerea de falsuri în toate țările membre.

Este greu de previzionat impactul propunerii de Regulament în contextul în care milioane de cetățeni români locuiesc și își desfășoară activitatea în afara granițelor țării. Raportându-ne la numărul lor, state precum Italia, Spania și Franța ar putea fi afectate.

Cu certitudine este salutară orice inițiativă care reduce cerințele administrative învechite, dar datorită diversității de legislații garanțiile oferite împotriva fraudei și a falsificării documentelor oficiale ar trebui să fie mult mai atent analizate. Cel care primește un astfel de document (fără nici o altă formalitate) ar trebui să posede minime cunoștințe despre legislația

statului emitent. Spre exemplificare, România nu acceptă parteneriatele înregistrate. Ce se întâmplă în cazul în care formular multilingv (parteneriat înregistrat) evident fals, este prezentat în fața unei autorități din alt stat membru care acceptă parteneriatele înregistrate?

Traducerile necertificate corespunzător

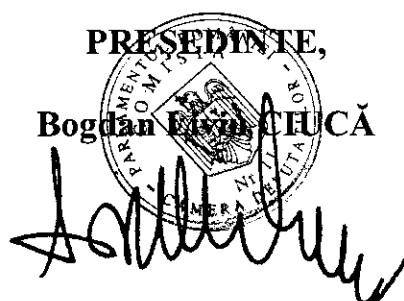
Art. 6 din propunerea de Regulament se referă la posibilitatea autorităților de a accepta traduceri necertificate ale unor documente oficiale eliberate de către autoritățile altor state membre. Numai în cazul în care o autoritate are îndoieli rezonabile cu privire la exactitatea sau calitatea unei traduceri, poate cere o traducere certificată.

Suprimarea cererii de certificare în cazul traducerilor riscă să fie o sursă de erori lingvistice și, prin urmare, de inexactități în ceea ce privește conținutul documentului. Acest lucru ar afecta grav securitatea juridică care este garantată actual în toată Uniunea Europeană în domeniul circulației actelor.

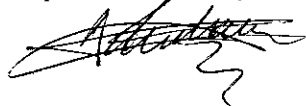
Controlul prevăzut de alin. (2) al art. 6 nu este dintre cele mai sigure, iar în fața limitelor lingvistice ale autorităților poate fi chiar unul fictiv.

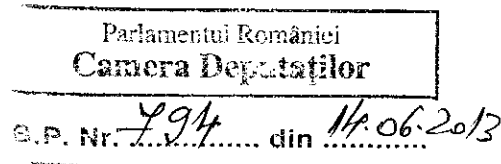
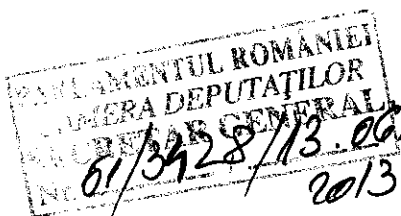
Având în vedere cele prezentate, s-a apreciat că trebuie să se formuleze un avertisment asupra faptului că atât suprimarea copiilor legalizate cât și a traducerilor certificate au consecințe nefaste pentru securitatea juridică în cadrul Uniunii Europene, consecințe care sunt în contradicție cu obiectivele urmărite de prezentul Regulament.

PRESEDINTE,
Bogdan E. CHUCĂ

Consilier parlamentar, Paul Șerban

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA JURIDICĂ, DE
DISCIPLINĂ ȘI IMUNITĂȚI

București, 12.06.2013

Nr. 31/655

BIROUL PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Proces - verbal

În conformitate cu Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011 privind procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale Uniunii Europene, în temeiul Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale, Comisia juridică, de disciplină și imunități a fost sesizată cu *Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011 – 2013. E 54/2013 - COM (2013)270 - fond.*

Comisia a fost sesizată pentru dezbateră în fond.

Membrii Comisiei au dezbătut Raportul în ședința din 12 iunie 2013.

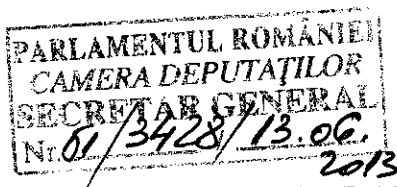
Din numărul total de 27 de membri ai Comisiei juridice, de disciplină și imunități au participat la ședință 17 deputați.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei au hotărât, cu unanimitate de voturi, întocmirea unui Proiect de opinie asupra *Raportului Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011 – 2013.*

PREȘEDINTE,

Bogdan LIVIU CIUCĂ

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

**COMISIA JURIDICĂ,
DE DISCIPLINĂ ȘI IMUNITĂȚI**

București, 12.06.2013

Nr. 31/655

BIROUL PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Proiect de opinie

În conformitate cu *Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011 privind procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale Uniunii Europene, în temeiul Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale*, Comisia juridică, de disciplină și imunități a fost sesizată cu *Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011 – 2013 - COM (2013)270 - fond*.

În cadrul Anului european al cetățenilor 2013 și în conformitate cu articolul 25 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), prezentul raport oferă informații cu privire la principalele evoluții înregistrate în domeniul cetățeniei UE în perioada 1 ianuarie 2011 – 31 martie 2013. Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, raportul se referă, de asemenea, la Inițiativa cetățenească europeană și la interzicerea discriminării pe motive de naționalitate¹.

Prezentul raport oferă informații cu privire la principalele evoluții înregistrate în domeniul cetățeniei UE în perioada **1 ianuarie 2011 – 31 martie 2013**. Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, raportul se referă, de asemenea, la Inițiativa cetățenească europeană și la interzicerea discriminării pe motive de naționalitate².

¹ Articolele 18 și 24 din TFUE au fost integrate de Tratatul de la Lisabona în partea a doua din TFUE „Nediscriminare și cetățenia Uniunii”.

² Articolele 18 și 24 din TFUE au fost integrate de Tratatul de la Lisabona în partea a doua din TFUE „Nediscriminare și cetățenia Uniunii”.

Raportul este prezentat în temeiul art. 25 primul paragraf TFUE, în sensul în care, „la fiecare trei ani, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social un raport privind aplicarea dispozițiilor prezentei părți³. Acest raport ține seama de dezvoltarea Uniunii.”

Un prim raport privind cetățenia UE a fost prezentat în 2010⁴, în care au fost prezentate 25 de acțiuni menite să garanteze eliminarea unor obstacole pentru cetățenii UE⁵.

Raportul [COM(2013)270] oferă informații cu privire la principalele evoluții înregistrate în domeniul cetățeniei UE în perioada 1 ianuarie 2011-31 martie 2013.

Descrierea Raportului privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011-2013

Raportul cuprinde două părți - „Evoluții în domeniul drepturilor asociate cetățeniei UE” (secțiunea 2), respectiv „Evoluții în ceea ce privește principiul nediscriminării pe motiv de naționalitate”⁶ (secțiunea 3).

● În privința evoluțiilor în domeniul drepturilor asociate cetățeniei UE, secțiunea 2 cuprinde 9 puncte:

- „Evoluții recente ale jurisprudenței privind cetățenia UE” – care prezintă câteva hotărâri recente ale Curții de Justiție a Uniunii Europene în materie (art. 20 TFUE⁷) – având ca trăsătură comună faptul că o persoană nu poate fi împiedicat (prin măsuri ale statelor membre) să beneficieze de drepturile derivate din calitatea de cetățean al Uniunii.

- „Dobândirea și pierderea cetățeniei Uniunii” – materie în care, deși statele membre au competența de a decide acordarea sau retragerea cetățeniei respectivului stat, există o limită a competenței lor în cazul în care retragerea cetățeniei naționale afectează drepturile conferite prin cetățenia Uniunii.

- „Dreptul la liberă circulație și ședere al cetățenilor UE (Directiva 2004/38/CE)” – raportul descrie inițierea de Comisie a procedurii de neîndeplinire a obligațiilor împotriva mai multor state membre, în cursul perioadei de referință,

³ Partea a doua (din TFUE) – „Nediscriminarea și cetățenia Uniunii”.

⁴ Raport privind cetățenia UE în 2010 – Eliminarea obstacolelor din calea drepturilor cetățenilor UE, COM(2010) 603.

⁵ Notă: Situația actuală a acestor inițiative este descrisă în anexa 1 – „Acțiuni ulterioare Raportului privind cetățenia UE din 2010: 25 de acțiuni realizate” din Raportul privind cetățenia UE – 2013 [COM(2013) 269].

⁶ Notă: Terminologic, în cazul persoanelor fizice, în contextul UE, este vorba despre discriminare pe motiv de cetățenie – i.e. cetățenia statelor membre (cf. art. 18 primul paragraf TFUE; art. 21 alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; în contextul lucrătorilor – a se vedea art. 45 alin. (2) TFUE). Naționalitatea vizează persoanele juridice. Așadar, aici ar trebui înțeles că este vorba despre cetățenie.

⁷ Alin. (1) din art. 20 TFUE precizează: „Se instituie cetățenia Uniunii. Este cetățean al Uniunii orice persoană care are cetățenia unui stat membru. Cetățenia Uniunii nu înlocuiește cetățenia națională, ci se adaugă acesteia.”

tratarea plângerilor provenite de la persoane cu privire la libera circulație (inclusiv în cadrul SOLVIT).

Cu relevanță pentru România este menționarea, pe de o parte, a ordinelor de expulzare adoptate în Franța în 2010 împotriva ocupanților unor tabere neautorizate (majoritatea persoanelor fiind romi din România și Bulgaria); ulterior unor discuții între Comisie și autoritățile franceze, legislația franceză, intrată în vigoare în iunie 2011, a încorporat integral garanțiile prevăzute în dreptul UE. Pe de altă parte, se face referire la noi norme în materie de expulzare intrate în vigoare în Danemarca în iulie 2011, care vizau și cetățeni europeni; Legea daneză privind străinii a fost modificată în iunie 2012, în urma intervenției Comisiei.

- „Drepturi electorale” – în materie fiind aplicabile Directiva 94/80/CE (dreptul cetățenilor UE de a participa la alegerile locale) și Directiva 93/109/CE (dreptul cetățenilor UE de a participa la alegerile europene).

La 12 martie 2013, Comisia a prezentat o comunicare privind „Pregătirea pentru alegerile europene din 2014: consolidarea în continuare a desfășurării eficiente și democratice a alegerilor” și o recomandare privind „Îmbunătățirea desfășurării democratice și eficiente a alegerilor pentru Parlamentul European”, menite să consolideze dimensiunea europeană a alegerile europene.

La 20 decembrie 2012 Consiliul a adoptat Directiva 2013/1/UE⁸, care le facilitează cetățenilor UE candidatura la alegerile pentru Parlamentul European din 2014, întrucât aceștia urmează a prezenta doar un document de identitate și o declarație care să ateste îndeplinirea condițiilor de eligibilitate.

- „Protecția consulară” - sens în care la 14 decembrie 2011, Comisia a prezentat o propunere de directivă privind protecția consulară pentru cetățenii Uniunii aflați în străinătate⁹.

- „Dreptul de a adresa petiții Parlamentului European”

- „Dreptul de a sesiza Ombudsmanul European”

- „Inițiativa cetățenească europeană” – în materie există Regulamentul (UE) nr. 211/2011, care se aplică începând cu 1 aprilie 2012,

Raportul menționează că între aprilie 2012 și februarie 2013, au fost înregistrate 27 de cereri de inițiative¹⁰.

⁸ Directiva 2013/1/UE a Consiliului de modificare a Directivei 93/109/CE în ceea ce privește anumite norme de exercitare a dreptului de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți (JO L 26, p. 28).

Notă: Art. 2 alin. (1) din directivă stabilește ca termen de transpunere a ei în dreptul național data de 28 ianuarie 2014.

⁹ COM(2011) 881; 2011/0432 (CNS). În Parlamentul European votul a avut loc la 25.10.2012. Dezbaterile au continuat în Consiliul UE: nr. doc. 17517/12, 11.12.2012, registrul Consiliului.

¹⁰ Notă: La 7 mai 2013 a fost anunțat faptul că prima inițiativă cetățenească (inițiativa privind dreptul la apă - Right2Water) a întrunit numărul necesar de susținători (<http://www.right2water.eu/news/first-ever-european-citizens-initiative-make-it>).

- „Date statistice privind cetățenii UE care și-au exercitat dreptul la liberă circulație și ședere” - raportul menționează o serie de cifre privind circulația și șederea cetățenilor UE în alt stat.

● Referitor la evoluțiile privind principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie, raportul menționează o serie de exemple în care Comisia a acționat împotriva unor state membre:

- dispoziții naționale care rezervau accesul la profesia de notar doar resortisanților statelor membre respective; Curtea de Justiție s-a pronunțat în mai multe hotărâri la 24 mai 2011;

- tarife reduse la transportul public doar pentru studenții ai căror părinți primeau alocațiile familiale acordate de statul austriac; Curtea s-a pronunțat la 4 octombrie 2012;

- accesul la tarife reduse la apă și energie electrică pentru resortisanți ai altor state, rezidenți în Malta, în aceleași condiții ca cele de care beneficiază cetățenii maltezi;

- accesul la activități sportive și/sau la competiții sportive;

- impozitarea succesiunilor transfrontaliere¹¹;

- orientări adresate statelor membre¹² privind sisteme nediscriminatorii de viniete pentru autoturisme și motociclete (mai 2012);

- măsuri de asigurare a unei aplicări corecte a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie a beneficiarilor de servicii în sensul Directivei 2006/123/CE – Directiva privind serviciile (iunie 2012) și orientări specifice destinate statelor membre privind aplicarea acestui principiu¹³;

- accesul la conturi de plăți și la alte servicii bancare – Comisia a prezentat o inițiativă legislativă simultan cu acest raport¹⁴;

- lansarea unui studiu¹⁵ pentru evaluarea modului de aplicare a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie în dreptul național în domeniul accesului la învățământul superior, inclusiv la asistență financiară;

¹¹ Comunicare - Soluționarea obstacolelor legate de impozitarea succesiunilor transfrontaliere, COM (2011)864.

¹² Comunicare privind aplicarea tarifelor percepute pentru utilizarea de către vehiculele private ușoare a infrastructurilor rutiere naționale, COM (2012)199.

Notă: comunicarea precizează posibilitatea prezentării ulterioare de Comisie a unei inițiative legislative în materie.

¹³ Comunicare pe tema implementării Directivei privind serviciile. Parteneriat pentru o nouă creștere a serviciilor 2012-2015, COM (2012)261; documentul de lucru al serviciilor Comisiei în vederea stabilirii de orientări privind aplicarea articolului 20 alineatul (2) din Directiva 2006/123/CE privind serviciile în cadrul pieței interne („Directiva serviciilor”), SWD (2012) 146 – care însoțește comunicarea COM(2012) 261.

¹⁴ Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind comparabilitatea comisioanelor legate de conturile de plăți, schimbarea conturilor de plăți și accesul la conturi de plăți cu funcționalități de bază, COM (2013) 266.

¹⁵ „Evaluarea normelor UE privind libera circulație a cetățenilor UE și a membrilor familiilor acestora și punerea lor practică în aplicare”.

- prezentarea unei propuneri de directivă care facilitează exercitarea efectivă a dreptului la libera circulație a lucrătorilor în UE (26 aprilie 2013)¹⁶.

Elemente de interes

De interes principal este prezentarea acțiunilor pentru întărirea liberei circulații. COM apreciază că, în perioada de raportare, a acționat riguros pentru respectarea legislației în materie, în principal Directiva nr. 38/2004. Astfel, este indicată acțiunea împotriva a 12 state membre din 2011 pe tema respectării directivei (inclusiv acțiunea împotriva Regatului Unit, care atinge și subiectul documentelor necesare cetățenilor altor state membre).

Se subliniază faptul că expulzarea cetățenilor altor State Membre este posibilă doar cu respectarea unor garanții materiale și procedurale stricte, stabilite în legislația UE. Pe acest fond, este menționat dialogul COM cu autoritățile franceze în contextul expulzărilor din Franța din 2010, care au privit și cetățeni români aparținând minorității romilor.

De asemenea, se indică ferm că aplicarea completă a regulilor UE pe tema libertății de circulație rămâne o prioritate a Comisiei.

Printre activitățile relevante viitoare ale COM, sunt menționate: finalizarea studiilor privind modul în care libera circulație este afectată de eliberarea documentelor de rezidență și privind evaluarea mobilității cetățenilor UE la nivel local; elaborarea unui raport privind aplicarea reglementărilor cu impact asupra liberei circulații.

În condițiile în care documentul are doar rolul de a prezenta evoluții într-o perioadă de timp determinată și a fi complementar al Raportului privind cetățenia 2013, acesta nu conține propuneri de acțiune propriu-zise, care să facă obiect al aprobării. Materialul este util pentru realizarea inventarului acțiunilor trecute, menționarea importanței cetățeniei europene și indicarea unor activități pendinte.

În ședința din ziua de 12 iunie 2013 membrii Comisiei juridice, de disciplină și imunități au examinat *Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind progresele înregistrate în vederea exercitării efective a cetățeniei UE în perioada 2011 – 2013* și au hotărât să întocmească prezentul Proiect de opinie.

PREȘEDINTE,
Bogdan Lavruș

¹⁶ Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor, COM(2013) 236.